

Halászzati Lapok

A Magyar
Mezőgazdaság
melléklete

IX. évfolyam

2008/
Július

A Haltermelők Országos Szövetsége és TermékTanácsa
információs és marketing hírlevele

SZERKESZTI: Szerkesztő Bizottság • FELELŐS SZERKESZTŐ: Hajtun György

Versenyképesen gazdálkodni

Az interjú elkészítése előtt Nagy Zoltán, a geleji Dél-borsodi Agrár Kft. főagronó-musa-főállattenyésztője körbevitte a gazdaságban. Megnéztük a tehenészetet, a sajtüzemet, a legelőt, a szántóföldeket, s nem utolsósorban a halastavakat is. Itt találkozhattam Lázár Gáborral, az ország egyik legjobb halászmesterével, aki ráadásul fiatalember. Láthattam a készülő pihenőparkot, amit egy néhány hektáros horgászto mellett épít a cég, kizárólag a dolgozók számára. Az összbemomás igen jó volt. Dolgos hétköznapi „csendélet” fogadott mindenütt, amit aztán szóvá is tettem Kiss Ferencnél, a cég ügyvezető igazgatójánál.

• **Igazgató úr, igen rendezett a cég környezete, s gondolom, a gazdálkodása is. Hogyan sikerült elérnie, hogy itt csak szorgos-dolgos, nyugodt emberekkel találkoztam, s idegessel, veszekedőssel eggyel sem?**

– Azt gondolom, hogy a látottak ellenére pezseg az élet a Gelej Agrár Kft.-nél és a Sajt Kft.-nél, amely egy vállalatcsoport, de a legnagyobb értéknek én is azt tartom, amit Ön is megállapított: a higgadságra és a nyugodtságra törekszünk. Ennek alapvető oka, hogy ipari termelést végzünk, mégpedig ipari körülmények között, így legfontosabb a jó munkaszervezés, s a munka megbecsülése. Amíg várakoznia kellett, de mint hallom, hasznosan tette ezt, egy takarmánygyártó cég vezetőjével tárgyaltam, aki – függetlenül Öntől – szintén arról beszélt, hogy mennyire fontos a humán erőforrással ésszerűen és okszerűen gazdálkodni. Vallom, hogy mindenki annyit várjon el a társaitól, amennyi tiszteletet ő is megad nekik. Arra törekszem, s ezt fontos értéknek tartom, hogy nem lehet a másikat az emberi mivoltában megsérteni. A fegyelmezett munkát meg lehet és kell követelni, s az a tapasztalatom, hogy ezt általában szeretik is az emberek, mivel tudják, hogy ez a játékszabály, s így működik a cég. Ha ugyanis így dolgozunk, akkor eredmény is van, s el tudjuk tartani a családunkat, de emberi mivoltában senkit nem lehet megbántani. Sajnálom, hogy a politikai elit éppen ezeket az értékeket rombolja le az országban. Azt az értékrendet, amit

Kiss Ferenc ügyvezető igazgató

a nagy betűs ember képvisel. Vitakozni persze, lehet, de nem minősíthetjük a másikat bitangnak, s nem pocskondiázhatjuk embertársainkat.

• **Azt gondolom, hogy a politikai vitakultúránk kissé lesüllyedt, s vita helyett sértégetjük a másikat. Legalább is ezt látni a politika színpadán...**

– Mi sok szakmai vitát folytatunk le, de ennek ellenére jelentős fejlesztést hajtottunk végre a szarvasmarha ágazatban, hiszen negyedmilliárd forintra rügött a beruházás végösszege. Gondolhatja, hogy ez nem mindenkinek egyformán tetszett, s nem azonos a koncepciónk. De leültünk megbeszélni a problémát, ki-ki elmondta a véleményét, majd összegeztük azokat, s a végén döntöttünk. A döntés után azonban

Tartalom:

Búcsú Tölg Istvántól	3
Mit hoz a jövő?	3
A kapcsolatépítés fesztiválja	4
Birkapörkölt és adóforintok	6
Múlt, jelen és jövő	7
Magyar kutató az EATP-ben	8

már mindenkinek a kialakított álláspontot kell képviselnie. S ne gondolja, hogy nem kellett kompromisszumokat kötni! De pontot tettünk az ügy végére, és végezzük a dolgunkat.

• **Mi a helyzet a halázzatukban?**

– Tehetséges fiatal szakemberek dolgoznak nálunk. Lázár Gábor halászmester élhal a halért, s a kollégái is hasonló elkötelezettséggel végzik munkájukat, így mindent megtesznek annak érdekében, hogy a hal jól érezze magát akár az ivadékos, akár a tenyész tavakban. A geleji halat elfogadják a piacon, a saját tenyésztésű nyurga pontyunkat szeretik. Nemrégiben voltam egy horgász közösségben, ahol egy székben háromféle pontyot mutattak. A mi nyurga pontyunk minősége messze a legjobbnak bizonyult, s ezt maguk a horgászok mondták. De a látvány is meggyőzőtt erről engem... Ezzel csupán azt szeretném mondani, hogy mi a haltermelésben is szakosodtunk, s a horgászok igényét elégítjük ki a halunkkal, amely kimondottan jó horgász- és sporthal. Ami az idejévet illeti, a halállományunk jól telelt, szépek az előnevelt, az egy- és a kétgyaras halaink. Mindez Balogh Józsefnek is köszönhető, aki ugyan nyugdíjas már, de 40–50 éves szakmai tapasztalatával, hasznos tanácsokkal segíti a fiatalokat. Összességében tehát ezen a portán is rend van.

• **S milyen a piac?**

– A horgászoknak különleges igényeik vannak. Ma már nem elegendő csak pontyot tenyészteni. Hál' Istennek, olyan halászati felügyelők dolgoznak a térségben, akik megkövetelik az adott víztestnek leg-

(Folytatás a 2. oldalon)

Versenyképesen gazdálkodni

(Folytatás az 1. oldalról)

megfelelőbb népesítést. Ebből adódóan működik egy olyan rendszer, hogy adunk el méretes, piacos pontyot, de gyakori az egy- és kétnyaras haleladás, valamint a ragadozó hal értékesítése is. Ez utóbbiak persze nem akkora volumenűek, mint a ponty, amely 90 százalékban viszi a piaci részesedésünket. A maradék 10 százalékban keszgféléket, balint, harcsát, csukát értékesítünk. A vevőkör szinte állandónak mondható, s ez is az elégedettség jele. A borsodi és a nógrádi horgászegyesületekkel már húsz éves a kapcsolatunk. Az árakkal kapcsolatban azt mondhatom, hogy ha valaki nyilatkozik, akkor szereti az árat felfelé kerekíteni, miközben más a valóság. Négy-öt évvel ezelőtt mi is beleestünk abba a hibába, hogy elhittük, a ponty ára annyi lesz, amennyit mások is mondtak, emiatt nem úgy adtuk el a halunkat, ahogy szeretnénk volna. A piac szabályozó szerepe lényeges kérdés, azt kell igazán figyelembe venni. Mi törekszünk arra, hogy a halat ne kelljen a teleltetőtől sokat mozgatni, így a téli időszakban kevés az eladásunk. De tavasszal és ősszel leszállítjuk a halat a vevőinknek, melyek 95 százaléka horgászegyesület. Az őszi halarat a takarmányár jelentősen befolyásolja, hallani, hogy több tógazdaságnál kevés a takarmány. Mi tavalyról tartalékoltuk azt a búza, kukorica és szója mennyiséget, amellyel az idei évet is megoldjuk. Az árban versenyképesnek kell lennünk, ennek ellenére azt nemigen hallhatta, hogy Gelej áron alul értékesítette a halát.

• **S nem csak az árban kell versenyképesnek lenniük, hanem a gazdálkodásban is, hiszen a költségek visszafogása, csökkentése jelentős feladat. Ehhez kellene a jó szakemberek.**

– A költségekkel gazdálkodni és nem takarékoskodni kell. Az a szemlélet a jó, hogy amire költeni kell, azt nem szabad megspórolni. Ha szerveztrágyáznunk kell a tavat, akkor azt kell finanszírozni, ha jó munkabért kell fizetni, akkor ott sem szabad garaszkodni. Nem először mondom, hogy olyan munkabért kell fizetni az embereknek, amelyből tisztességesen meg is élnek a családok. Ez is tisztesség dolga, hiszen nem szabad az embereket megalázni azzal, hogy nem jelentjük be, feketén fizetjük, foglalkoztatjuk őket. Egy marokkal egyformán mérünk.

• **A közelmúltban, egész pontosan május 30-án tartotta a szövetség a küldöttgyűlését, amelyen az ellenőrző bizottság – ennek Ön az elnöke több mint húsz éve – is értékelte a szövetség elmúlt évi gazdálkodását. Mint mindig, az idén is kritikusan fogalmaztak, s rámutattak a gyenge pontokra...**

– Azt gondolom, hogy így vannak rendjén a dolgok. Fontos, hogy tudják: jobbító szándékkal kritizálók, s azt szeretem, ha az emberek egymás szemébe mondják az

igazságot. Azt gondolom, hogy nem lehet egy szövetséget ilyen anyagi helyzetbe hozni. Elvárjuk, hogy egy hatékony szövetség működjön, amely a termékutáni feladatokat is ellátja, de nem vagyunk képesek befizetni a megállapított tagdíjat. Úgy nehez dolgozni, hogy a szövetség ügyvezető elnöke attól retteg, hogy ki tudja-e fizetni a számlákat, a béreket. Ez így nem jó. Ha valaki aláírta a belépési nyilatkozatot, akkor nem csak a névjegy kártyára kell a titlust felírni, hanem a tagdíjat is időben be kell fizetni. A szövetség működéséről egyébként is el kell gondolkodni. Itt van a dinnyési tógazdaság, amelynek a tevékenységét segíteni kell, ugyanakkor ebből a gazdaságból vesszük ki a pénzt a szövetség fenntartásához. Aggódom a jövő miatt, mert személy szerint nekem erős a kötődésem a szövetséghez. Azt szeretném, ha az itt dolgozók jól éreznék magukat.

• **Való igaz, hogy a dinnyési tógazdaság jelentősen finanszírozza a Haltermoszt, de hiszen annak idején ezért hozták létre. Ez így rendjén is volna, de az már nincs, hogy a tógazdaságban nem jut fejlesztésre, a gazdálkodási tevékenység megújítására.**

– Dinnyés jó adottságú gazdaság, Szabó Krisztián ügyes, kreatív, fiatal vezető, de a szakmai munkához neki is szüksége van segítségre.

Étetik a tenyészhalat

Émlítettem, hogy nálunk Balogh József adja a szakmai tudást, úgy gondolom, hogy Dinnyésen is alkalmazni kellene egy hasonló szakembert. Egy tógazdaság pedig akkor működik eredményesen, ha fejlesztenek is. Fontosnak tartom, hogy a nyári szabadságolás előtt az ügyvezetés, az

ellenőrző bizottság, más meghívott szakemberekkel, tegyen egy bejárást Dinnyésen, és a látottak, hallottak alapján állítsunk össze egy tervet. A szövetség megújulásához alapokra van szükség, s Dinnyés a legfontosabb alappillér. Azt persze leszögezném, hogy a szövetség működtetése a tagok kötelessége, azt ugyanis nem várhatom el, hogy Dinnyés működtesse a Dél-borsodi Agrár Kft. érdekében a szövetséget.

• **Az is megfogalmazódott a küldöttgyűlésen, hogy tételesen vizsgáljuk át a szövetség költségvetését annak érdekében, hogy hol lehet takarékoskodni, s mire kell költeni.**

– A szövetség működési költségei között vannak fontos és kevésbé fontos elemek. A dinnyési találkozónak az is célja, hogy ezekről az elemekről szót váltsunk. A mostani helyzetből mindenképpen el kell mozdulnunk, hosszú távon ugyanis nem tartható ez az állapot.

Hajtun György

A geleji halastó

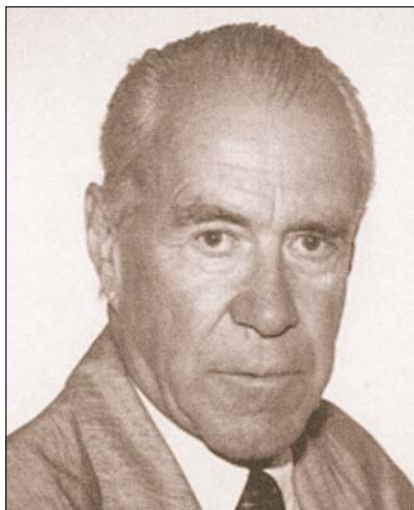
Búcsú Tölg Istvántól

Elnehezül az ember szíve, ha nekrológot kell írnia. Különösen akkor, amikor egy olyan nagy tudású kollégától kell búcsút venni, mint amilyen *Tölg István* volt. A nagy szavak, a magas hőfokon megfogalmazott mondatok helyett egész életútja mesél, amelyből kiolvasható, hogy a családján kívül csak a magyar halászat fellendítéséért dolgozott, kutatott-fejlesztett, irányított. Mikor hozta az élet, a kötelesség. Mert ha elkötelezte magát, akkor szívvel-lélekkel adta tudása legjavát. Ami korántsem volt átlagos, miként őt sem sorolhatták az átlagemberek közé. Nem szívlelte a szürkeséget, s talán ezért sem tudták beskatulyázni. Ontörvényű emberként megengedhette magának, hogy ne foglalkozzon azzal, ki szereti, s ki nem. Akadt ilyen és olyan ember is. Aki nem értette meg, az gyakran értetlenül állt a megnyilvánulásai előtt. A szakmai kérdésekben könyörtelen volt, csak a jó megoldásnál kereste a jobbat. És legtöbbször sikerült is megtalálnia.

Tölg István 1932-ben, augusztus 2-án Budapesten született. A foglalkozásához a hidro- és halbiológus titulus illet. Középiszkolai tanulmányait a mai szlovákiai Érsekújváron, 1948-ban kezdte meg, majd a tatai Szent József, később Eötvös József Gimnáziumban érettségizett 1952-ben. Mivel gyerekkorát Szonyban, a Duna mellett töltötte, így már korán megszerette a vizet és a halat, amelyek egész életében meghatározó szerepet tölthettek be. Nem véletlen, hogy a Gödöllői Agrártudományi Egyetem Mezőgazdaság-tudományi Karán, az állattenyésztés szakon szerzett 1956-ban oklevelet, mégpedig „A halastavi kacska tenyésztése” című értekezésével.

Az egyetemi évek alatt került kapcsolatba a tógazdasági haltenyésztéssel, s a diploma megszerzése után – rövid ideig – a tatai tógazdaságban dolgozott. Innen, 1956-ban, *Dr. Woynarovich Elek* professzor – aki ezekben az években az MTA Biológiai Kutatóintézet igazgatója volt – kérte fel arra, hogy dolgozzon kutatóbiológusként Tihanyban. A kutatóintézetben bekapcsolódott a Balaton élővilágának és a tó halállományának a kutatási programjaiba, amelyek során olyan tanítómesterei akadtak, mint *dr. Sebestyén Olga* limnológus és *Dr. Woynarovich Elek* hidro- és halbiológus. Első kutatómunkáinak egyike a vágódurbincs és a balatoni fogassüllő táplálkozási kapcsolatainak a vizsgálata volt.

A kutatócsoport tagjaival együtt a világon elsőként – röntgenkészüléket alkalmazva – vizsgálták a fogassüllő emésztésének élettanát, s ezekről a kutatási eredményekről a nemzetközi tudományos szaklapokban több publikáció jelent

meg, amelyeket a mai napig forrásmunkaként használnak. Woynarovich professzorral közösen kezdték el a ponty mesterséges szaporításának a technológiai fejlesztését. A tihanyi intézetben a balatoni dévérkeszeg morfológiai vizsgálata és állományvizsgálata is a munkásságához tartoztak (ezt 1963-ban fejezte be).

A Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium (MÉM) Halászati Főfelügyelőségénél 1962-től folytatta szakmai tevékenységét. Tölg István érdeklődése ekkoriban az Ázsiában őshonos halak (amur, busafajok) magyar tógazdasági hasznosítására irányult. Kezdeményezésére – 1963-ban – Kínából érkezett meg az első növényevő halszállítmány. E halfajok mesterséges szaporítását Antalfi Antallal közösen a dinnyési tógazdaságban fejlesztették ki. Az 1960-as évek második felében miniszteri titkárként dolgozott, miközben az ENSZ-FAO pénzügyi támogatásával megkezdődött Magyarország legnagyobb mesterséges halkeltető és –nevelő tógazdaságának (a százhalombattai temperált vízi halszaporító gazdaságról van szó) tervezése és építése. A program fő koordinátora, majd a cég vezetője Tölg István volt, aki a munkatársaival az 1970–80-as években számos hazai halfaj mesterséges szaporítását, ivadéknevelési technológiáját dolgozta ki.

Hatvan évesen, 1992-ben vonult nyugdíjba a TEHAG-tól, de utána is aktívan dolgozott, mígnem a betegség ágyba kényszerítette. Az elhúzódó kezeléseket sem segítettek, s június 13-án végleg távozott közülünk. Június 26-ai temetésén *Gönczy János* kollégája és barátja mondott végső búcsút és köszönetet a magyar halász szakma nevében.

Pista bátyánk, nem felejtünk!
Nyugodj békében.

Mit hoz a jövő?

E kérdésre a választ *Dr. Váradi László*, a HAKI főigazgatója a HAKI napok eseményeiből kiindulva, a tudomány oldaláról közelítette meg. A rendezvényen előadás hangzott el a Halászati Operatív Programról, s az ágazati fejlesztési stratégiáról.

A stratégiát mindenkinek ismernie kell, már csak azért is, mert ebből fogalmazódott meg a Halászati Operatív Program, amelyen keresztül a stratégiában meghatározott fontos célokra támogatási pénzek hívhatók le. Sok mindent tudunk, de olyan el nem végzett feladatok vannak, amelyek végrehajtására az Európai Halászati Alap Operatív Programja is jó lehetőséget biztosít. Érzékeljük, hogy milyen nagy a verseny a piacon. Európában már megjelent a vietnami pangasius, a törökországi pisztráng, a kínai pisztráng, az ízletes tengeri hal jól feldolgozottan. A piaci kihívás tehát óriási, kérdés tehát, hogyan lehetünk versenyképesek? Tudjuk a választ és mondjuk is: a gazdálkodóknak össze kell fogni, s feldolgozott, magas minőségű termékekkel kell megjelenni a piacon.

Mindez lassan közhelyszámba megy. S ha megkérdezzük a szereplőket, hogy mit tettek annak érdekében, hogy létrejöjjön a termelői és értékesítői szövetkezet, hogy magasan feldolgozott, versenyképesen csomagolt termékek jelenjenek meg a piacon, akkor a válasz röviden: semmit. Azt mondják a szakemberek, hogy a ponty nem versenyképes a lazaccal. A főigazgató szerint ez a megállapítás nem igaz, mivel nagyon sok nemzetközi vásárlón látta egymás mellett a feldolgozott lazacot, pisztrángot és pontyot, és konyhakész termékeket kínáltak a vásárlónak. Itt vannak a tennivalóink, s itt lehetne mozgósítani a tudományt, mert a kapcsolatok is rendelkezésre állnak, s nyilvánvalóan a technológia fejlesztésére kell még nagyobb hangsúlyt helyezni.

Az Európai Halászati Alap támogatásokat biztosít, de ha nem volna EHA, akkor is versenyképesek lehetnénk, ha összefognánk, s ha célirányosan használnánk fel a szűkös erőforrásainkat, jelentette ki a főigazgató. Speciális termékekkel kell megjelenünk az európai piacon, de nem szabad leértékelni a helyi piacokat sem. Nyugat-Európában is sokat beszélnek erről a problémáról, mert a pangasius és más import termékek a nyugati termelőknek is sok problémát jelentenek. Vannak új irányzatok Európában, mint például a „kistérségi forgalmazás”, amely azt jelenti, hogy 40–50 kilométeres körzetben az ottani vállalkozások lefedik a piacot, s nem kell a nagy áruházláncokba menni a halért. A szövetségnek évekként el kellett volna készítenie a kisbetelepülések üzleteiben hűtőládákat helyezzenek ki, amelyeket töltsenek fel haltermékekkel. S ilyen volt a mozgóárusítási elképzelés is, amely azóta sem valósult meg. Nem kell új dolgokat kitalálnunk, csak azokat kell megvalósítanunk, amit évekként elhatároztunk, vélte Váradi László.

H. Gy.

A kapcsolatépítés fesztiválja

Tiszafüred önkormányzata hatodik alkalommal rendezte meg a Tisza-tavi Hal- és Pusztai Ételek Fesztiválját. A június 7-ei rendezvényt az idén sem fogadta a hegyeibe az időjárás, hiszen – akárcsak az előző öt évben – borús, esős, hideg, szeles napra ébredtek a résztvevők, akik között igen sokan visszatérőnek számítanak. Pintér Erika, a város polgármestere az idén nem erősítette az önkormányzat főzőcsapatát, mert így is akadt tennivalója bőven. Többek között lapunknak is adott interjút.

• **Ami az időjárást illeti...**
– Így Medárd táján mindig nagy a drukk bennünk, hogy is alakul az egész nyár. Azt kell mondanom, hogy hat éve sajnos mindig komor felhők gyülekeztek az égen a fesztivál

időpontjában, s volt olyan év, amikor esett az eső – de nem mosta el a rendezvényt –, s volt, hogy délutánra kisütött a nap. Ma is esőre áll, de kellemes az idő, és remélem, hogy megússzuk nagyobb zápor nélkül.

A hagyományörző vajdaságiak

Zentáról érkezett *Kajári István* alpolgármester, akitől azt kérdeztem először, hogy mit keres itt Tiszafüreden? Nagy létszámú küldöttség érkezett a fesztiválra a Vajdaságból, akiket illik elkísérni, jött a válasz. A zentai versenyzők eddig is sikeresen szerepeltek az elmúlt években. A társaságot a felsőhegyi hagyományörzők vezetik, de itt vannak Zenta városából, Adáról és Magyarcsernyéről is, tájékoztat az alpolgármester, aki hozzátette, idén is győzelmi reményekkel érkeztek. A Vajdaságban is nagy hagyománya van a főzésnek, a helyi ételek versenyének, s e hagyomány ápolásában *Ósz Szabó Imre* és testvére *Ferenc* azok, akik sokat tesznek ezért. Több híres rendezvényt szerveznek, többek között az aratóünnepséget, amelyen tavaly Guinness-rekordot döntöttek azzal, hogy 103 arató csapat vett részt a felsőhegyi rendezvényen.

Birka- és vadpörkölték készülték a vajdasági bográcsokban, haléltelt viszont nem láttunk. Ennek oka, hogy Felsőhegyen a birkatartás népszerű a lakosság körében, így birkanyíró és birkapörkölt főző verseny is rendeznek, mégpedig nemzetközi szinten. Egy ilyen rendezvényen 150-160 bográcsban főzik a birkaételeket. Zenta városa viszont a Tisza partján fekszik, így a halételek itt is népszerűek. Az alpolgármester úgy gondolja, hogy a folyó sokat ad és számít a városnak. Zenta az egyedüli város egész Európában, ahol páratlan gesztenyefasor szolgáltat kellemes klímát a Tisza partján a sétalók számára. Nincs szebb látvány a májusi virágzásnál, állítja az alpolgármester, aki külön is örül annak, hogy a zentai polgárok húsz évvel ezelőtt szinte a testükkel védtek meg a gesztenyefákat a kivágástól, amit az akkori polgármester rendelt el.

Zentának még nincs testvérvárosi kapcsolata Tiszafüreddel, de van Hódmezővásárhellyel, Óbudával és más külföldi városal is. A kapcsolat létrehozatalához adot-

Kajári István alpolgármester

tak a feltételek, hiszen mindkét város a Tisza partján fekszik. Nem beszélve a történelmi múlttól, hiszen Zenta híres magyar város volt, s az ma is, a lakosság 85 százaléka magyarajkú.

Zentát először 1216-ban említik írásos dokumentumok, 1506-ban már szabad királyi városként jegyzik. Az 1697-es zentai csatában a kereszténység döntő csapást mért az oszmán hódítókra, amelynek következtében a karlócai béke is megkötött. Ennek nyomán felszabadult a történelmi Magyarország egész területe a török 150 éves uralma alól.

Mai eseményekről szólva, az alpolgármester hangsúlyozta, hogy Szerbia érdeke is az uniós tagság elnyerése. A vajdasági magyarok is az Európai Unióhoz kötik a jövőjüket, mivel ha Szerbia uniós taggá válik, akkor a határ is átjárhatóvá válik, s nem lesz szükség vízumra az utazáshoz. Így könnyebbé válna a fejlesztési tervek megvalósítása is, hiszen az úthálózat bővítése, a városi infrastruktúra korszerűsítése, a csatornázás és a többi feladat végrehajtása sem húzódná. A 20 ezer lakosú városban a sport népszerű, mivel 29 sportklubot tartanak nyilván, olimpiai, világ- és Európa-bajnokokkal büszkélkedhetnek.

Pintér Erika polgármester asszony

• **Ahogy körbejártuk a terepet, 20–25 főzősátrat számoltam meg, s visszatérő vendégeket köszönhettem. Például Zentáról megint nagy csapat jött, de itt vannak a karcagiak, a helyiekről nem is beszélve.**

– Úgy vélem, hogy a minőség és nem a mennyiség a fontos. Bízunk abban, hogy sokkal többen is leszünk, és jóval több bográcsban rotyog majd az étel. A jelenlévőknek persze nagyon örülünk, és boldogsággal tölt el az is, hogy a Vajdaságból hatodik éve visszatérő vendégeink vannak. S azt is mondhatom, hogy a környező településekről is rendszeresen megjelennek csapatok, így például a karcagiak, akik mindig erős ellenfelek, s a tiszafürediek számára is komoly kihívást jelent a jelenlétük. Az pedig külön öröm a számunkra, hogy baráti, szinte testvéri kapcsolatok szövődnek. Van ugyan olyan személy, csapat, akivel évente csak egyszer, itt a fesztiválon találkozunk, de annál nagyobb a találkozás boldogsága. Ilyenek a zentaiak, s bízom benne, hogy ők is hozzánk hasonló módon éreznek, mert a tiszafüredi egyesület rendszeresen ellátogat Zentára, pontosabban Felsőhegyre, ahol szintén főzőversenyt rendeznek. Szorosak tehát a kapcsolatok, s bár összekötnek bennünket a gasztronómiai hagyományok is, ennél sokkal többről van szó. Határokon átívelő testvéri kapcsolatról beszélhetünk.

• **Különösen fontosak mostanában az ilyen jellegű kapcsolatok, mert mi már az unió belüléről segítjük a környező, s az EU-tagság megszerzéséért küzdő országok belépését. Nem csak uniós projektekben lehet együttműködést kialakítani Zentával, Felsőhegygel, hanem a helyi fejlesztésekben is adunk segítséget.**

– Azért is szeretnénk valóban segíteni a vajdasági barátainknak, mert vannak már ilyen tapasztalataink: a romániai Nagysomkúttal 2002-ben akkor jött létre a testvérvárosi kapcsolat, amikor sem mi, sem Románia nem volt még uniós tagország. A 2004-es csatlakozásunk után sokat segítettünk romániai barátainknak, s mára már ered-

ményes az együttműködés. Például közösen táboroztatjuk a gyerekeket egy környezetvédelmi területen. S ehhez hasonló együttműködést szeretnénk zentai barátainkkal is kialakítani, s remélem, hogy a közelmúltban lezajlott választások után meg is valósulhatnak a terveink. Annak jegyében jött el Zenta város alpolgármestere, *Kajári István* is a mostani rendezvényünkre, hogy a korábbi elhatározásokat megerősítse: jöjjön létre Zentával is a testvérvárosi kapcsolat. Ők is úgy látják, hogy tőlünk kell a jó és a rossz tapasztalatokat is

A fogyasztóvédelem is fontos

Farkas Mihály

Farkas Mihály ugyancsak Zentáról érkezett, a Zentai Fogyasztóvédelmi Központ elnökeként. Két éve szerveződtek, feladatuk az eladó és a vevő közti kapcsolat ellenőrzése. Az a céljuk, hogy ha ebben a kapcsolatrendszerben konfliktus keletkezik, akkor sikeresen feloldják a feszültséget. Az utóbbi időben már sok dolguk akadt, mivel elsősorban a vevők, a fogyasztók találtak jogos kifogásokat adott termékek minőségében. A központ megkeresi az eladót, és a vevővel együtt sikerül megállapodni. Az eladók ma már úgy vannak ezzel, hogy inkább megegyeznek, mint bíróságra mennek.

A fogyasztóvédelem, az élelmiszerbiztonság még gyerekcipőben jár Szerbiában, de már létrejöttek azok a civil szervezetek, hatóságok, amelyek ezt a tevékenységet is komolyan vesznek. Például a húsarukat szigorúan ellenőrzik, Belgrádban pedig laboratórium működik az ellenőrzés segítésére. Az a tapasztalat, hogy az élelmiszergyártók is sokkal jobban odafigyelnek az élelmiszerbiztonság kérdéseire, annál is inkább, mert az élelmiszeripar többsége már magántulajdonban működik. Nekik pedig egyáltalán nem mindegy, hogy milyen visszhangja van a termékeiknek a piacon.

Farkas Mihály zsűritagként ellenőrizte a fesztiválon készült ételek minőségét. Élelmiszer-biztonsági kifogást nem talált...

megismerniük abból a szempontból, hogyan lehet az uniós forrásokhoz hozzájutni. S ennek keretében természetesen szorosabb együttműködés is megvalósul. Tény ugyanis, hogy egy uniós és egy belépni szándékozó ország közötti együttműködés új forrásokat nyithat meg, hiszen sok területen nyílik lehetőség érdemi együttműködésre. A mi nagy álmunk például a Tisza teljes hajózhatóvá tétele. Erről már tavaly tárgyaltunk a zentai hatóságokkal, s úgy látjuk, hogy találkoznak az elképzeléseink. A hazai jogalkotókat, országgyűlési képviselőket kell megnyerni az ügynek annak érdekében, hogy történjen is valami előremutató.

• **Ez a terv kizárja az erőművek létesítését a Tiszán...**

– Bízom benne, hogy tanultunk a múlt hibáiból. Arra gondolok, hogy ma már tudjuk, milyen környezeti problémákkal jár a Tisza-tó. A Tisza folyó jobb sorsra érdemes annál, mint hogy csak energiatermelésre használjuk. Nyilvánvaló, hogy szükség lenne erre is, de más megoldásokat kellene keresnünk. Ezt a folyót sokkal több szempontból hasznosíthatjuk, s elsősorban a folyó mellett és a környezetében élők érdekeit kellene szem előtt tartani. Azt hiszem, a Tisza mellett élőknek nem az az álmuk, hogy itt hatalmas energiatermelő monstrumok jöjjenek létre. A folyó mindig összekötött minket. A két partot nem csak a hidak kötik össze, hanem azok a szoros baráti szálak is, amelyekről eddig is beszéltem. A Tisza felső vízgyűjtő területétől a torkolatig kell kapcsolatokat létesíteni, hiszen a folyó közös, s a sorsát is közösen kell alakítanunk.

• **Szóljunk Tiszafüred városáról is. Hol tartanak az elképzelések megvalósításában?**

– Nem mindenki számára nyilvánvaló, de tudnia kell mindenkinek, hogy minden fejlesztésünk mögött egy fontos cél lebeg: új munkahelyet létesíteni. Az önkormányzat lehetőségei korlátozottak, s nem is egészséges a mostani helyzet, miszerint az önkormányzat a legnagyobb foglalkoztató. S nem csak Tiszafüreden, hanem a kistérségben minden településére igaz ez a megállapítás. Ezért tervezünk olyan infrastrukturális fejlesztéseket, mint az úthálózat javítása, a korszerűbb közlekedési feltételek kialakítása, s egy kisvárosi arculat kiépítésére is nagy szükség van. Külön öröm a számomra, hogy minden fejlesztési elképzelésünket ellenőriztették a lakossággal, s 95 százalékos a támogatottságunk a helyi lakosok körében. Ez is nagy erőt ad nekünk a pályázatok elkészítéséhez, a források megszerzéséhez. S ez nem könnyű feladat, mert igen sok a versenytárs, valamint a sok-sok adminisztratív buktató. De remélem, hogy az eddigi sikereink mutatják, van bennünk elég erő, tudás, felkészültség. Most is pályázunk annak érdekében, hogy a kisváros ismertebb, vonzóbb legyen a befektetők számára is. S még valamit hadd említsek, amit ritkán szoktunk

emlegetni: a helyi vállalkozások megerősítése szintén fontos feladat. Tiszafüreden ezernél több vállalkozás működik, de a többségük tőkeszegény, kényszervállalkozás. Arra most nincs esély, hogy komolyabb tőkefeltöltés megvalósuljon, ehhez nekünk, az önkormányzatnak kellene több segítséget adnunk. Az autópálya nincs messze, de tudjuk, milyen nagy a versengés a települések között a könnyebb elérhetőség megteremtése érdekében. Tiszafüred jó helyzetben van, két országos főközlekedési út mellett, a 33-as és a 34-es út találkozásánál fekszik. Az utak állapotán persze mindig lehetne javítani, de ma már Budapestről egy óra alatt eljuthatunk Tiszafüredre. Bízom abban, hogy a vasúti lehetőség is megmarad, s a helyiek erőfeszítése azt eredményezi, hogy a jövőben nem kerül szóba a szárnyvonalak bezárása, meg-

Az ízek mestere

Rác Lajos mesterszakács, a zsűri elnöke

Rác Lajos mesterszakács a kezdetektől felelt a zsűri szakmai munkájáért, de úgy is fogalmazhatunk, hogy ő a zsűri szakmai elnöke. (A társadalmi elnöki címet Dr. Orosz Sándor, a szövetség ügyvezető elnöke tölti be.) A mesterszakács – ahol csak teheti – szorgalmazza az ilyen események, fesztiválok létrejöttét, mert – ahogy fogalmaz – ingerszegény környezetünknek nagy szüksége van az olyan rendezvényekre, mint a Tisza-tavi fesztivál, ahol egyszerre zajlik nótatalálkozó és főzőverseny.

Ami az ételek minőségét illeti: egykettőnél akadtak ízesítési problémák, de a többségük elfogadható minőségben készült. A tavalyi versenyhez képest persze nem sok változás tapasztalható, hiszen most is azokat a hibákat követték el a főzők, mint az elmúlt években. A fűszerekkel kell óvatosan bánni, mert egy-egy ételnél bizony nem azt az ízhátást váltja ki az adott fűszer, amit a szakács szeretne. Rác Lajos szerint a halételeknek nagyobb megbecsülést kellene biztosítani a magyar konyhában, hiszen a halétel egészséges és finom, ezért a közétkeztetésben is helye volna, s nagyobb szerepet kellene kapnia a mindennapi étkeztetésben.

→ szüntetése. Ennek a térségnek ugyanis ez az utolsó csapás lenne. S remélem azt is, hogy a környező települések fejlesztési elképzelései is valóra válnak, mert egymagunk kevesek vagyunk, hogy a Tisza-tavat valódi versenyhelyzetbe hozzuk.

• **Rendeződött-e a Tisza-tó jogállása, lezárultak-e a viták a tó használati joga körül?**

– Az idén harminc éves lesz a Tisza-tó, s ez már meglátszik ezen a mesterséges léte-

sítményen is. Azt hiszem, hogy a tó általános felújításra szorul: kotrás, rekultiváció volna szükséges. De ezeket a programokat a szakemberek már kidolgozták, „csupán” pénz kellene a megvalósításhoz.

Ami a jogvitákat illeti, a tó halászati, horgászati jogának tulajdonlásáról folyik a per, mégpedig hosszú ideje. A Tisza-tavi önkormányzatok által létrehozott kht. nyerte el a halászati és horgászati jogot 2001-ben, mégpedig pályázat útján, de

nem tud birtokon belül kerülni, mert a halászati törvény egyes paragrafusai – az előző tulajdonossal történő pénzügyi elszámolásról van szó – ezt nem teszik lehetővé. Egy kistérség fogott össze annak érdekében, hogy a vagyoni értékű jogból származó bevételeket ne egy országos szervezet, a MOHOSZ szedje be, és azokat máshol hasznosítsa.

H. Gy.

Birkapörkölt és adóforintok

Varga Mihály (Fidesz-MPP), a tiszafüredi térség országgyűlési képviselője évről évre ellátogat családjával a Tisza-tavi Hal- és Pusztai Ételek Fesztiváljára. A Karcagon élő képviselő fontosnak tartja az ilyen eseményeket. Örömmel évről évre színesedik a program, s míg az első két fesztiválnak Kócsújfalu adott otthont, ma már Tiszafüredre várják a vendégeket, lévén hogy az esemény a térség rangos eseményévé nőtte ki magát.

A képviselő szerint a fesztiválon a régi hagyományok kapnak új színt a 21. századnak megfelelően. A fesztiválon olyan őszi ételek is készülnek, immár a modern konyhatudomány bázisán, amelyek őrzik elődeink íz-világát, konyhaművészetét. Ma már gyakran hallani, hogy a hagyományos magyar konyha egészségtelen, de ha a régi recepteket leporoljuk, és „modernizáljuk”, akkor bármelyik hagyományos étel az éttermekben is kelendővé válik. Hagyományörzés, tradíció, a közösség összefogása, ezek a legfontosabb értékek, amelyek egy ilyen fesztiválon megjelennek, s ezért is tesz szívesen eleget a meghívásnak a képviselő.

Varga Mihály elárulta, hogy az otthoni asztalra ritkán kerül halétel, mivel a Nagykunság szívéből, Karcagról származik, ahol az ünnepi asztalokra elsősorban a birkaételeket – pörkölt, paprikás – szolgálták fel a háziasszonyok. S a családi eseményeken is – születés- és névnap stb. – a birka a fő étel, miként a képviselő esküvőjén is ebből a húsfajtából volt a legtöbb fogás. A képviselő ritkán áll a

Varga Mihály, a térség országgyűlési képviselője

tűzhely mellé, de felesége szívesen és jól főz az öttagú családnak. A slambuc, az öreglebens a családi asztalon is elő-előforduló étel. S ha Karcagon nem is, de Tiszafüreden már a jó hallét is megismerte a képviselő.

Országgyűlési képviselőként természetesen felelősséget érez a térség fejlesztési lehe-

tőségeinek a bővítése iránt. Ez egyáltalán nem könnyű feladat, mivel a térség adottságai nem a legjobbak. A '90-es évek elején a térségben az ipari termelés szinte megszűnt, maradt a mezőgazdaság és a szolgáltatóipar. Ez utóbbi két iparág lassan fejlődik, de fejlődik. A képviselő úgy véli, hogy az idegenforgalom növekedésével, a belső turizmus fejlődésével a Tisza-tó környékén is jobbák a lehetőségek. Ma már találkozni olyan német vendégekkel, akik itt a környéken vettek házat, s egy kis német kolónia alakult ki, aminek tagjai jelentős időt töltenek el Magyarországon. A termálfürdőadottságok is jók a körzetben, s épül olyan szálloda, amely a termálfürdőt hasznosítja. A vidék viszonylag érintetlen, könnyen és gyorsan eljuthatunk olyan helyekre, ahol a természettel és élővilágával találkozhat az ember. Mai, iparosodott korszakunkban ez nagy érték, s erre lehet építeni a jövőt. Persze kitartásra, szorgos munkára van szükség az elképzelések megvalósításához.

A Tisza folyó – amelynek fejlesztési lehetőségeiről a közelmúltban nyílt parlamenti vitán zajlott – meghatározza a térség jelenét és jövőjét is. A képviselő lát esélyt arra, hogy a Tisza menti önkormányzatok közösen képviseljék el a jövőt. Ez azt jelenti, hogy már létrejöttek olyan együttműködések, amelyek az egész Tiszát érintik. A közös fejlesztések, a kikötők építése, a turisták egyik helyről a másikra való eljuttatása, ellátása akkor lesz sokkal hatékonyabb, és hasznosul jobban a kör-

Délelőtt még borús volt az idő

A felsőhegyiek kézimunkája

A karcagiak győztes birkapörköltje

nyék számára, ha az önkormányzatok, a vállalkozók összefognak ezen a téren. Szerencsére a folyamat már elindult, de kell még türelem ahhoz, hogy mindenki belássa és egyetértsen a közös célok elérésében.

A beszélgetés során nem kerülhettük meg a napi politikai kérdéseket sem. Varga Mihály pénzügyi szakemberként nehéz időszaknak ítéli a mostanit. Amikor a családoknál csökken a jövedelem, amikor a vállalkozások többsége panaszkodik a konkurencia erősödésére, a belső piac zsugorodására, akkor az önkormányzatok helyzete sem jobb. Nem könnyű most egy önkormányzatot vezetni, s a térség önkormányzatainak a többsége eladósodott. Ebben a helyzetben csak azt tudja a képviselő javasolni, hogy ki-ki mérje fel, milyen helyi erőforrással rendelkezik, s mit lehet még ebből hasznosítani. Tiszafüreden, a Tisza-tó fővárosában is az érzékelhető, hogy az önkormányzat hitelből finanszírozza a város fejlesztését, bízva abban, hogy átlenődülnek azon a holtpontra, ami a finanszírozás problémáit okozza. Varga Mihály bízik abban, hogy az ország sikerre van ítélve, s előbb-utóbb a jövedelmi viszonyok is a helyükre kerülnek.

Pénzügyminiszterként mindig annak a pénzügypolitikának volt a híve, hogy feladatfinanszírozásra kell átállítani a költségvetés szerkezetét. Vagyis nem a hagyományok alapján kell szétosztani az állami támogatásokat, a költségvetési forrásokat, hanem meg kell nézni, hogy valójában mit bír el az ország, és melyek azok a feladatok, amelyeket mindenképpen el kell végezni az oktatásban, az egészségügyben, a mezőgazdaságban, az idegenforgalmi fejlesztésekben. Hogy ennek mi az esélye, az most nehezen mondható meg. Az Európai Unió időnként olyan szabályokat erőltet ránk, amiknek a helyességéről nem minden esetben van meggyőződve a képviselő. Igaz, hogy benne vagyunk a klubban, de akkor a szabályokat is meg lehet változtatni. Varga Mihály abban bízik, hogy sikerül változásokat elérni. Kormányzati ciklusonként változik és öröklődik a helyzet, de előbb-utóbb lesz olyan költségvetése az országnak, amely az adófizetőket is azzal a nyugalmal tölti el, hogy helyesen és jól használják fel a befizetett adóforintjaikat, mondta végezetül Varga Mihály.

H. Gy.

Múlt, jelen és jövő

A Tisza-tavi Hal- és Pusztai Ételek Fesztiválja – bár nem a Haltermelők Országos Szövetsége és Terméktanácsa rendezvénye – mindig is helyet kapott a szövetség rendezvénytárában. S nem csak helyet kapott, de a jelenlét is kötelezővé vált, mivel a rendező Tiszafüred város önkormányzata Dr. Orosz Sándort a zsűri örökös társadalmi elnökének kérte fel. S miután egy ilyen rendezvény a halfogyasztásnak kiváló propagandája, ezzel a lehetőséggel élni is kell.

Egy főzőversenyt az teszi izgalmassá, hogy laikus és gasztronómus, profi és amatőr főző verseng egymással, de mindenki tanulhat a másiktól, mondta az elnök. A Tisza-tavi fesztivál hat évvel ezelőtt hagyományteremtő eseményként indult, s egy hagyomány akkor születik, ha belevődik abba a közegbe, ahol ezt megpróbálják gyökeresíteni. Tiszafüreden már „gyökeret eresztett” a fesztivál, hiszen egymástól tanulnak az emberek, viszik a híret az eseménynek, az itt főzött ételeknek, megtanulják azokat a fogásokat, amiket a szomszéd bográcsban alkalmazzak.

A szó nemes értelmében is jó gasztronómiai esemény a hal- és pusztai ételek fesztiválja. Ennek megfelelően az idén a 18 pusztai és

ség felvirágoztatására, ugyanakkor sajnálatos módon mindebből akkor lesz valóság, ha a helyi törekvések úgy kapcsolódnak az elképzelésekhez, hogy a döntéshozatal minden szintjén érvényre jut a megvalósítás szándéka. A képviselő arra gondolt, hogy úgy nem lehet felvirágoztatni egy térséget, hogy ugyan a térség fejlesztését országos programmal minősítjük, de e programhoz nem járulnak hozzá a régió egyes szereplői. Ma problémája ugyanis az, hogy mindenki a másiktól várja a források biztosítását, holott az adott térség országos programjához szükségesek mind a központi, mind a helyi források hozzájárulása.

Az ország célkitűzését módosítani kellene, vélte a képviselő. Akkor tud a lokális na-

Az eredményhirdetésre már előbukkant a nap

hat halétel a jó ehető kategóriába sorolható. Néhány étel magas minőséget ért el, néhány viszont nem, ami jelzi, hogy a zsűrinek viszonylag könnyű dolga volt. A pusztai ételek kategóriában a karcagiak birkapörköltje vitte a prímet, s nemcsak kóstolt a zsűri, de ebédelt is belőle. A halételek közül a töltött csuka tűnt ki leginkább, de sajnós a látvány többlet ígért, mint amit a zsűri érezhetett az ízhatást tekintve. A halételek között a tiszafürediek friss halból készített halléje nyerte el az első díjat. A verseny tehát minden kívánalomnak eleget tett, summázta a történeteket a zsűri társadalmi elnöke.

A Tisza folyó a régió fellendítésének egyik záloga, tért át a térség helyzetének elemzésére az ügyvezető elnök, aki civilben köztudottan az MSZP országgyűlési képviselője is. Számos terv született a Tiszára alapozottan a tér-

gyobb szerephez jutni, ha nem mindent a globális ural. Akkor tudnak a hagyományok életképesen, hosszú távon is működni, ha azok beilleszkednek egy jól működő hálózatba. S ezt a hálózatot olyan érdek, olyan gazdaságpolitika irányítja, amelyik a lokális érdek kiszolgálását tekinti a hálózat egésze működtetése fő céljának. Idáig még nem jutottunk el, hiszen az országos politika sem tekinti magáénak ezt a gondolatot. S itt nem arról van szó, hogy a ma vagy a tegnap kormánya mit tett: amit a rendszerváltás óta minden kormány csinált, annak az az eredménye, ami most van. Bármelyik kormány is folytatja, ha ugyanígy folytatja, az fenntarthatatlan. De ha az ország célkitűzését megváltoztatja, akkor mindegy a kormány színezete, az helyes irányba halad, vélte a képviselő.

h-n

Magyar kutató az EATP-ben

Az Európa Tanács 2000. évi lisszaboni ülésén megfogalmazottak szerint az Európai Unió a világ legversenyképesebb, dinamikus és tudásalapú régiója kíván lenni. Az európai akvakultúra adottságai révén jól hozzá tud járulni a lisszaboni célok teljesítéséhez, hiszen az elmúlt két évtizedben megmutatta, hogy képes a kutatási eredmények és új ismeretek alkalmazására, illetve azok hasznosításával hozzájárulni az élelmiszer termelés és a gazdasági fejlődés növeléséhez. A világ akvakultúrájában Európa vezető erő, így az ágazat fejlesztése hozzájárulhat az egész unió fejlődéséhez. Dr. Váradi László, a Halászati és Öntözési Kutató Intézet főigazgatója az Európai Akvakultúra Technológiai Platform (EATP) alakuló ülésén vett részt Gentben, június 9–10-én.

Az ágazat nagy kihívásokkal néz szembe, különös tekintettel az Európán kívüli országokkal folytatott versenyre. Ezért a kutatási és a technológia-fejlesztési befektetések lényeges növelésére van szükség annak érdekében, hogy az ágazat a világ élenjáró ágazata maradjon és ki tudja használni termelési potenciálját. Öröndetes, hogy a 7. keretprogram a korábbi 6. keretprogramhoz képes 41 százalékkal növelte a kutatásra fordítható forrásokat, azonban az EU-támogatás mellett szükséges a K+F erőforrások összehangolása, mobilizálása, illetve a vállalkozások, pénzintézetek és nemzeti finanszírozó szervezetek forrásainak bevonása is.

Előzmények

Annak érdekében, hogy az Európai Bizottság számára meggyőző legyen, érdemes az akvakultúra ágazatba investálni, egy jól kidolgozott, megalapozott és világos kutatási stratégiára van szükség. El kell kerülni a K+F erőforrások széttagoltságát, az ismétléseket, illetve nem szabad támogatni a nem hatékony kutatásokat. Különböző félő, hogy az akvakultúra ágazat hátrányba kerül más ágazatokkal szemben ugyanazon EU-s K+F forrásokért folytatott versenyben.

Az Európai Bizottság szorgalmazza olyan platformok létrehozását, amelyeknek fontos szerepe lehet a K+F keretprogramok formálásában, illetve amelyek a vállalkozások, a kutatás és egyéb érdekelték összefogásával világos jövőképet (vision) dolgoznak ki. E jövőkép alapozza meg a kutatási stratégia, illetve egy végrehajtási stratégia kidolgozását. E célok jegyében kezdeményezte az Európai Akvakultúra Technológiai Platform (EATP) létrehozását egy szakértői csoport 2006-ban. Az EATP azóta olyan kezdeményezéssel növelte magát, amelynek igazgatótanácsa, titkársága és előzetes munkaprogramja van (<http://www.eatpnet.eu>). Kidolgoztak egy előzetes vitaanyagot az európai akvakultúra jövőképéről, és az EATP felhívásá-

ra számos akvakultúra-fejlesztésben részt vevő intézmény és vállalkozás jelezte a platform munkájában való részvételi szándékát.

AZ EATP szervezete és működése

Az EATP igazgatótanácsa április ülésén döntött a hét tematikus terület vezetőinek személyét illetően. Az EATP igazgatótanácsa az egyik tematikus terület, a „Rendszerek és technológiák” kutatási vezetőjének (facilitator) Váradi Lászlót, a HAKI főigazgatóját jelölte, aki egyedül képviseli Kelet-Európát az EATP szervezetében. Az EATP filozófiája szerint a tematikus területek egyik vezetője (chair) egy kiemelkedő európai akvakultúra vállalkozás vezető szakembere, míg a másik vezető (facilitator) a tematikus területen működő élenjáró kutatóintézet vezető szakembere. Az EATP operatív szervezetének létrehozását követően az igazgatótanács június 10-ére hívta össze az EATP alakuló (kick-off) ülését, amelyre Ghentben, a Ghenti Egyetem rektori tanácstermében került sor. Az EATP elnevezése az igazgató tanács elnökének, a spanyol *Gustavo Larrazabal*-nak (Tinamenor S. L.) a javaslatára a jövőben Európai Akvakultúra Technológiai és Innovációs Platform lesz, bár az elnevezéssel és a logó megváltoztatásával az Operative Council (Operatív Tanács) nem minden tagja értett teljes mértékben egyet.

Az EATP alakuló ülésén, amely egyben az Operatív Tanács első ülése is volt, a fő cél az egyes tematikus területek munkaprogramjának előkészítése volt. A Rendszerek és Technológiák tématerületen Váradi László (HAKI, Szarvas), mint a tématerület „facilitator”-a, és Jona Gjerden (a ketreces halnevelő rendszerek és létesítményei gyártásában élenjáró norvégiai AKVA Group egyik vezetője), mint a tématerület „chairman”-je, áttekintették a „Vision document” rájuk vonatkozó részét, és a tématerület munkájában való részvétel

iránti érdeklődést kifejező beadványokat (Expression of Interest, EoI).

Miután a „Vision document”-ben az édesvízi akvakultúra egyáltalán nem szerepelt (e témában „EoI” sem érkezett be), Váradi László javasolta a dokumentum kiegészítését. Ugyancsak javasolta megemlíteni a kagylótermelést, mivel az akvakultúra ezen ágazatának termelése jelentős az európai összes akvakultúra termelésén belül. E javaslatokat, illetve az „EoI”-ket figyelembe véve öt munkacsoport létrehozását javasolták az EATP igazgató tanácsa számára: tengeri ketreces haltermelő rendszerek; édesvízi haltermelő rendszerek; recirkulációs akvakultúra rendszerek; kagylótermelő rendszerek; akvakultúra termékek feldolgozásának rendszerei.

Az édesvízi haltermelő rendszerek esetén a „facilitator” célszerűen, és az EATP vezetése által elfogadottan, egy NACEE-intézmény vezető szakembere, míg a „chair” egy, a tógazdálkodásban elismert vállalkozás vezetője lesz. A munkacsoportok felállása után azok első feladata a „vision document” kiegészítése, illetve módosítása lesz, továbbá elkezdik a kutatási stratégiai terv kidolgozásának előkészítését. A tervek szerint november végére ki kell dolgozni a „vision document” módosítására vonatkozó javaslatot, illetve a kutatási stratégiai terv első vázlatát.

A magyar platform

Hazánk élen jár az Európai Bizottság által szorgalmazott technológiai platformok létrehozásában és öröndetesen az akvakultúra területén is létrejött egy platform „Magyar Halgazdálkodási Technológiafejlesztési Platform (MHTP)” néven. A platform a Szent István Egyetem Halgazdálkodási Tanszékének sikeres pályázatának eredményeképpen az NKTH támogatásával működik.

Az EATP és az MHTP szervezete és tervezett munkaprogramja között jelentős eltérések vannak, amit a nemzetközi és nemzeti jelleg, továbbá a hazai és nemzetközi akvakultúra szektor sajátosságai indokolnak. Elvi különbség azonban az, hogy az EATP egy jövőképet dolgoz ki, amely arra kísérel meg választ adni, milyen lesz a szektor 20 év múlva, míg a magyar platform konkrét fejlesztési területeket határoz meg és specifikus célok elérése érdekében tevékenykedik. A főigazgató élszerűen tartaná, ha az EATP és az MHTP tevékenysége közötti nagyobb összhangot teremtenének. Egy nemzeti platform célul tűzheti ki rövid távon eredményt adó kutatási programok kidolgozását és végrehajtásnak támogatását, de fontos lenne beépíteni a programba egy jövőkép, illetve hosszabb távú kutatási stratégia kidolgozását is.

H. Gy.